

Politik Bilim

Onlar ne yapıyor, biz ne yapıyoruz (3)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Amerika kıtasından ilk örneğimiz **Brezilya**. Bu ülke, 'Eylem Plânı 2007-2010: Ulusal Kalkınma için Bilim, Teknoloji ve İnovasyon' (*Plano de Ação 2007-2010: Ciência, Tecnologia e Inovação para o Desenvolvimento Nacional*) başlıklı plânını gerçekleştirmekte.

Kanada'da, Federal Hükûmet, 2006 Kasım'ında bir ekonomi plânı yayımladı. 'Kanada'ya Üstünlük - Kanadalılar için Güçlü Bir Ekonominin İnşası' (*Advantage Canada - Building a Strong Economy for Canadians*) başlıklı bu plânda öngörülen hedefleri gerçekleştirmek için de 'Bilim ve Teknolojinin Kanada'nın Üstünlüğü için Seferber Edilmesi' (*Mobilizing Science and Technology to Canada's Advantage*) başlıklı bilim ve teknoloji stratejisi yürürlüğe kondu.

Meksika'nın 2008-2012 dönemini kapsayan bir uygulama programı var; başlığı: 'Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Özel Programı' (*Programa Especial de Ciencia, Tecnología e Innovación 2008-2012*)...

Şili'nin, Ulusal İnovasyon Konseyi'nce hazırlanıp ilk cildi 2006'da, ikinci cildi 2008'de yayımlanan bir ulusal inovasyon strateji belgesi var. Başlığı 'Rekabet Edebilirlik için Ulusal Bir İnovasyon Stratejisine Doğru' (*Hacia Una Estrategia Nacional de Innovación para la Competitividad*); Şili bu stratejiyi uygulama yolunda...

Gelelim **Asya**'ya: Dünya'nın ilgi odağındaki **Çin**'in **2006-2020** dönemini kapsayan 'Bilim ve Teknoloji Geliştirmek için Orta ve Uzun Vâdeli Program' başlıklı bir programı var. Bu program izlenecek bilim ve teknoloji geliştirme stratejisi için kılavuz olarak ortaya konmuş. Çin'de, bu kılavuz dikkate alınarak hazırlanan '11'inci Beş Yıllık Dönem için Ulusal Bilim ve Teknoloji Geliştirme Plânı (2006-2010)' uygulamada...

Hindistan'da 'bilim, teknoloji ve inovasyon', beş yıllık kalkınma plânlarının ana başlıkları arasında yer alıyor. Şu anda 2007-2012 dönemini kapsayan '11'inci Beş Yıllık Plân' yürürlükte. Plân'ın bu konularla ilgili öngörülerini, plân hazırlık çalışmaları sırasında kurulmuş olan Bilim ve Teknoloji Yönlendirme Komitesi'nin hazırladığı rapor dikkate alınarak belirlenmiş. Ülkemizde de her plân hazırlık döneminde bilim ve teknolojiyle ilgili bir özel ihtisas komisyonunun kurulduğu ve bu komisyonun bir rapor hazırladığı bilinir. Sakın bu benzerliğe bakıp Hindistan'ın plân anlayış ve uygulamaları hakkında yanlış bir yargıya varmayın. Bu ülke bilim ve teknolojiyi de, ilgili komitelere hazırlattığı raporları da, yürürlüğe koyduğu plânları da ciddiye alan bir ülkedir...

Japonya'nın 2025 yılını hedef alan '**İnovasyon 25**: Geleceği Yaratmak; Sınırsız İmkânlardan Yararlanmak' başlıklı, uzun vâdeli bir stratejisi var. Yürürlükteki, 2006-2010 dönemini kapsayan '3'üncü Bilim ve Teknoloji Ana Plânı' da bu stratejiye uygun olarak hazırlanmış.

Güney Kore'nin de '**Vizyon 2025**: Bilim ve Teknoloji Geliştirmek için Uzun Vâdeli Plân (2000-2025)' belgesinde ortaya konmuş olan uzun vâdeli bir stratejisi var. Bu strateji bağlamında yürürlükte olan uygulama plânının başlığı da '2'inci Bilim ve Teknoloji Ana Plânı (2008-2012)'...

Afrika'dan örneğimiz, **Güney Afrika Cumhuriyeti**... Bu ülkenin uygulayageldiği 2002-2012 dönemini kapsayan bir 'Ulusal ARGE Stratejisi' (*National R&D Strategy*) ve 2008-2018 dönemini kapsayan bir 'On Yıllık İnovasyon Plânı' (*Ten-Year Innovation Plan*) var. Bu ülke ayrıca, kendisi açısından kritik bazı teknoloji alanlarında ulusal stratejiler de izliyor: Bunlar

'Ulusal Biyoteknoloji Stratejisi', 'Ulusal Nanoteknoloji Stratejisi' ve 'İleri İmalât Teknolojileri Stratejisi' başlıklarını taşıyor. Bir de Bilim ve Teknoloji Bakanlığı'nın izlediği 'Kurumsal Strateji' (*DST Corporate Strategy: 2008-2009*) var.

Üç haftadır verdiğim bu örneklerle ilgili olarak, isterseniz gelecek hafta ortak bir değerlendirme yapalım.

CBT. 06 Mart 2009